

Hallo arendsoog en superspeurneus,

Wat fijn dat jullie mee op expeditie gaan!

In dit doeboek vind je 40 heel verschillende tochten. Voor elk moment waarop je naar de stad trekt, is er een bijpassende expeditie te vinden. Is het al donker? Ga op Nachtwacht! Heb je veel tijd, maar niet echt een idee waarnaartoe? Speel Improvisatie Signalisatie. Zin in bingo? Dan zijn de Stadsmussenbingo of Huisnummerbingo iets voor jou. Zie je veel honden in de stad? Haal dan als de wiedeweerga de Hondenhike boven. Wil je rustig een middag mensen kijken, dan speel je gewoon de Klerencollectie of Hightechtocht. (En wie écht een lollige middag wil beleven, raad ik de Afluistertocht aan – waarbij je stiekem mensen mag afluisteren, moehahaha!)

Raak je er nog steeds niet uit? Op de volgende pagina staat een beslisboom die je misschien kan helpen.

Dus, willen je oudjes weer eens naar de stad voor een Saaie Wandeling of een Middagje Shoppen, dan moet jij gewoon dit boek meenemen.

Geniet ervan, expeditieleden. Ik vind jullie nu al fantastisch!

Sarah

Hoe gebruik je dit boek?

STAP 1

Kies een zoektocht uit.

STAP 2

Lees snel de spelregels op de volgende pagina, stop dit boek, een pen of potlood en wat lekkers in je rugzak en ... ga ervoor!

Belangrijke spelregels

TOEGELATEN

- **De achterkant lezen.** Aan de achterkant van elke zoektocht staat telkens wat uitleg over die expeditie: dingen waarop je extra goed moet letten, tips om een bepaald dier te vinden of hoe de zoektocht in elkaar zit. Allemaal handige weetjes om nog vlotter van start te kunnen gaan.
- **Niet alles vinden.** Meer lol, minder gezeur – dat is het motto van dit boek. Het is dus zeker niet de bedoeling dat je er stress van krijgt, omdat je niet één dingetje op de tocht gevonden hebt. Wat is dan wél de bedoeling? Je amuseren, de stad op een andere manier bekijken en, wie weet, soms zelfs nog iets bijleren ook.
- **Je fantasie gebruiken.** Dat is altijd een goed idee. Er zijn geen vaste spelregels voor deze expedities. Verzin dus gerust je eigen variant, voeg opdrachten toe of laat er enkele weg – alles mag van mij. (Natuurlijk mag je de opdrachten of regels niet veranderen *tijdens* een expeditie! Dat is namelijk valsspelen, en als er íéts is waar Sarah Devos niet tegen kan ... dan is het valsspelen.)
- **De pagina's uitscheuren.** Bovenaan in de pagina's hebben we piepkleine gaatjes gemaakt, waarmee je een zoektocht makkelijk en netjes uit het boek kunt halen. Laat je je boek liever heel? Ook helemaal prima – met de spiraal draai je de pagina's makkelijk om.

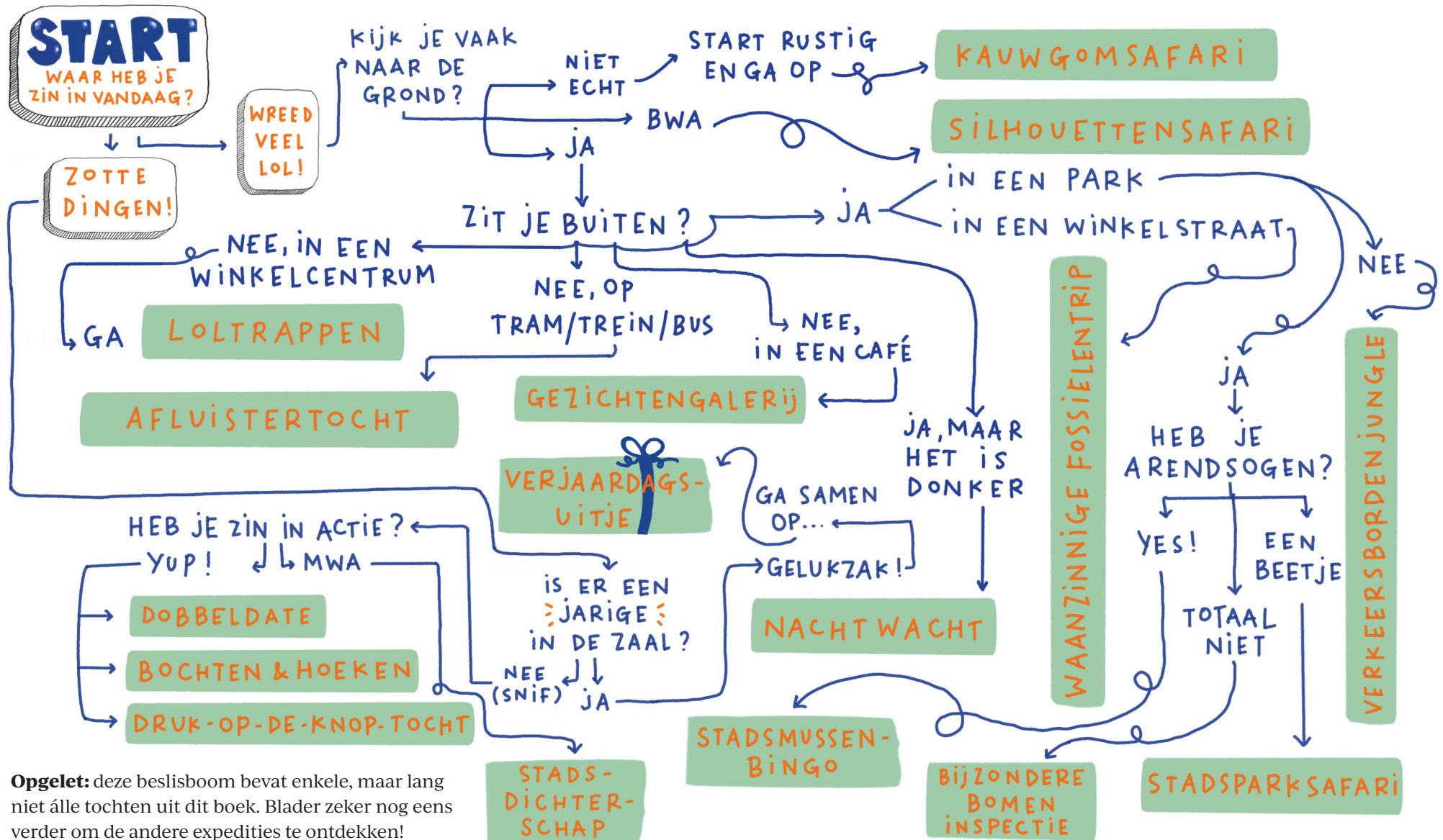
NIET TOEGELATEN

- **Punten of cijfers geven** – die laten we lekker op school. Met de zoektochten in dit boek valt er niets te winnen (tenzij de slappe lach, of een leuke middag), en ook helemaal niets te verliezen (tenzij je slechte humeur). Enige uitzondering: bij de Awardwandeling mag je wel prijzen uitdelen.
- **Rondlopen als een kip zonder kop.** Houd altijd je ogen open (tegen een paal aan lopen doet pijn, geloof mij). Smeer je goed in als de zon schijnt (tenzij je blij wordt van een zonnesteek). Drink veel water (van speuren krijg je dorst en water is altijd een goed idee). Kijk supergoed uit bij het oversteken (aan platte expeditieleden heeft niemand iets). Gooi afval in een vuilnisbak (of neem het weer mee naar huis). Kortom, doe nooit iets wat ik ook niet zou doen. (Kuch.)
- **Zeuren, zagen en klagen, jammeren, mopperen, grommelen, zaniken, dreinen of mekkeren.** Dat is enkel toegelaten in de Zaagminuut van de Als-dan-tocht. Bovendien heb ik niet dit hele boek zitten verzinnen om alsnog een hele middag gezeur te horen, of wat dacht je dan? Dus doe maar niet. Wel zo gezellig.

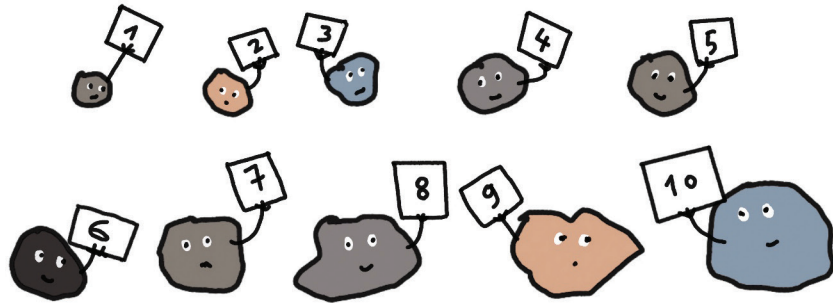
SÈÈÈÈG!
NIET ÈÈÈÈRLIJK.

Welke tocht past bij jou?

Opgelet: deze beslisboom bevat enkele, maar lang niet alle tochten uit dit boek. Blader zeker nog eens verder om de andere expedities te ontdekken!

Een héél klein tochtje

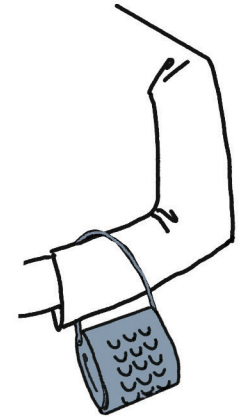
□ 10 STEENTJES VAN
KLEIN NAAR GROOT

□ VLIEG

□ SPIN

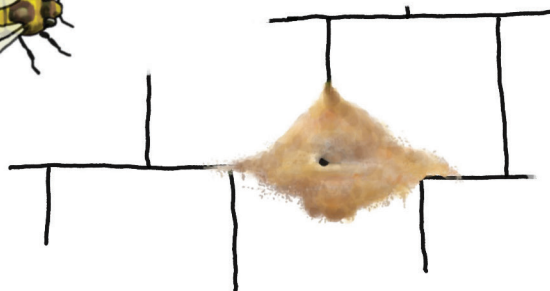

□ EEN MINI-
HANDTAS

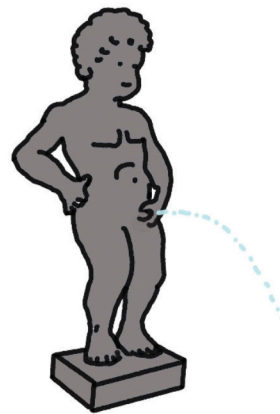

□ EEN PIEPKLEIN
KOFFIETJE

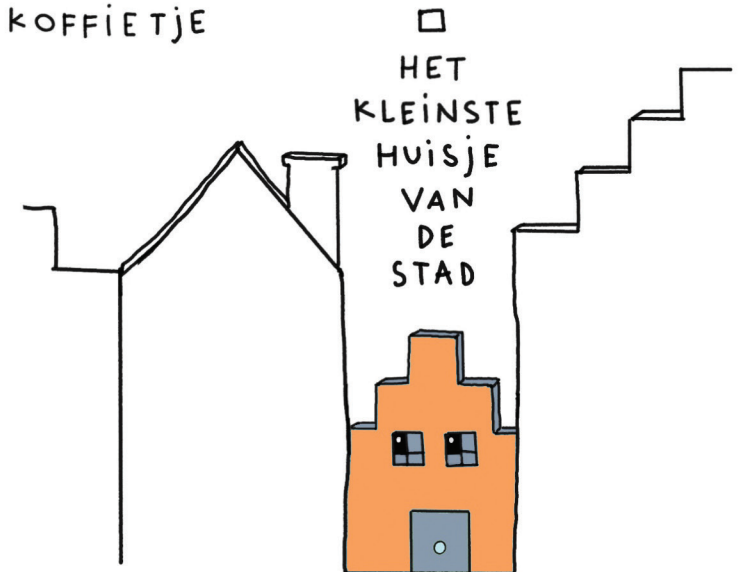
□ Bij

□ GAATJES IN HET ZAND
OP DE STOEPTEGELS

□ EEN KLEIN
STANDBEELD

□ HET
KLEINSTE
HUISJE
VAN
DE
STAD

Een héél klein tochtje

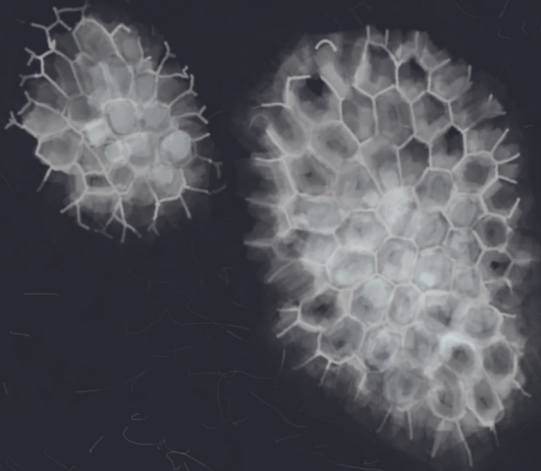
Als je zelf (nog) niet heel groot bent, dan kan alles in de stad waanzinnig gigantisch lijken. Daarom bedacht ik deze tocht – want als je maar goed genoeg kijkt, is er best veel kleins te vinden. En klein is fijn.

Over die gaatjes in het zand van de stoeptegels wil ik je graag nog wat meer vertellen. Veel mensen denken namelijk dat die gaatjes alleen maar van mieren komen – en dat kan. Toch zijn er nog twee andere opties, want ook zandbijen en graafwespen maken holletjes onder de tegels. Hou maar eens een tijdje in de gaten wie er in of uit zo'n gaatje kruipt. Ontdek jij de bewoner(s) ervan?

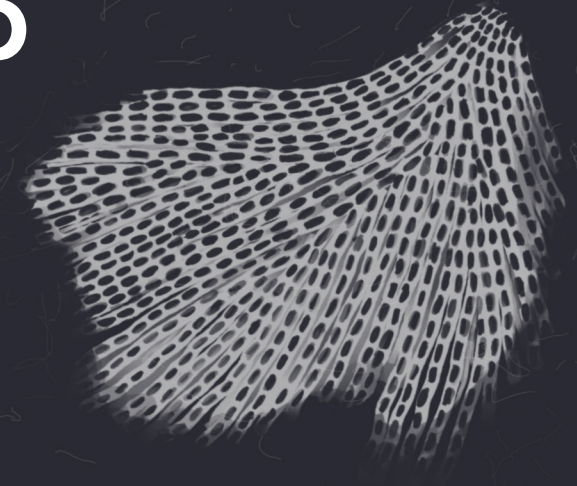
Waanzinnige fossielentrip

(HONINGRAAT-)

■ KORAAL

■ BRACHIPODEN

■ MOSDIERTJES

■ ZEESLAK

■ KORAAL

■ STENGEL VAN
ZEELELIË
(DOORSNEDE)

Waanzinnige fossielentrip

Oké, bij deze trip moet ik je even waarschuwen: je leven zal nooit meer hetzelfde zijn als je dit gelezen hebt. Klaar? Hier komt het ... In de stad vind je letterlijk een massa fossielen. En wie fossielen zegt, weet dat het oude vondsten zijn – in dit geval vondsten van gemiddeld ongeveer 300 miljoen jaar oud!

Dat komt omdat in onze streken veel ‘blauwe steen’ of **arduin** werd en wordt gebruikt. Dat gesteente ontstaat door een opeenhoping van organische resten (lees: kalkskeletjes van kleine dieren) die op de zeebodem terechtgekomen zijn. Na al die miljoenen jaren is dat pakket een hard gesteente geworden, dat vervolgens wordt ontgonnen in grote steengroeves in het zuiden van België. Van die stukken steen worden vervolgens drempels van winkels, vensterbanken, keukenwerkbladen of tegels gemaakt.

De steen is donker van kleur, terwijl de overgebleven kalkskeletjes van de fossielen wit zijn. Handig voor ons, want zo vallen ze lekker goed op en kun jij ze goed spotten terwijl je ouders aan het shoppen zijn.

Je vindt restanten van allerlei dieren en planten. **Koraal**, soms in de vorm van een honingraat, soms in heel andere vormen; (doorgesneden) stengels van zeelelies (die kleine rondjes); **schelpen van zeeslakjes** (die torentjes) en met wat geluk vind je zelfs strak afgelijnde **zee-egels**. **Brachiopoden** zie je ook best veel (die hele of halve witte cirkeltjes). Dat zijn de overblijfselen van schelpdiertjes met twee ongelijke schelphelften. Veel van die brachiopoden stammen uit het paleozoïcum. Lees: de diertjes waarvan jij nu het fossiel ziet, leefden tussen 541 en bijna 252 miljoen jaar geleden.

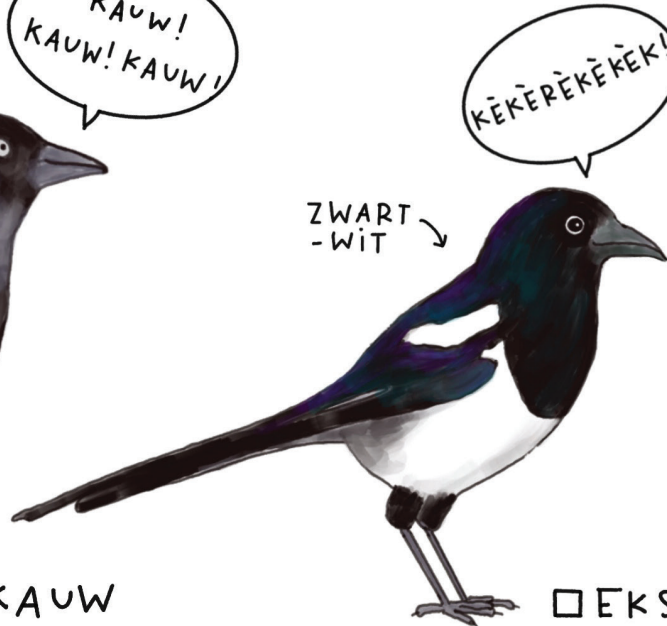
Stadsmussenbingo

☐ KOOLMEES

☐ KAUW

☐ EKSTER

Stadsmussenbingo

Eens je erop begint te letten, merk je dat er véél meer vogels in de stad leven dan alleen maar rare stationsduiven of agressieve meeuwen. In dit rijtje zal de halsbandparkiet je misschien verrassen, en dat is niet helemaal onterecht. Enkele decennia geleden zag je deze vogel immers nog niet bij ons. Maar dan ontsnapte er eens zo'n exotische vogel uit een kooitje (of hij werd met opzet vrijgelaten, wie zal het zeggen?). Sindsdien gaat het succes van de halsbandparkieten in stijgende lijn. Intussen zijn er al zoveel dat je bijna geen stadspark kunt doorkruisen zonder hun luide 'pieeew, pieeew'-gekrijs te horen. Zoek het typerende geluid maar eens op en spits dan extra goed je oren tijdens je volgende stadswandeling.

PS Een houtduif herken je niet alleen aan de witte vlek in zijn nek, maar ook aan zijn roepje, dat vijf lettergrepen telt: 'Ik bèèèn een hout-duif.' Zegt een duif slechts drie lettergrepen, dan is het vast een Turkse tortel. Die zegt lieflijk: *'I loooove you.'*

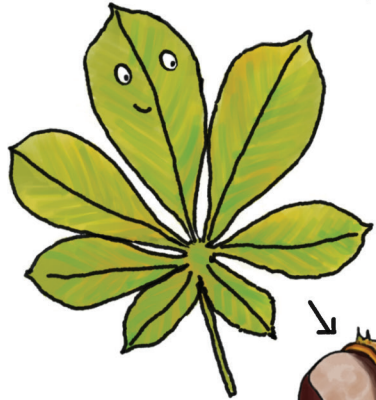
PPS Hoor je iets dat klinkt als een verroeste fietspomp, dan moet je eens goed rondkijken of je geen koolmees tussen de takken ziet.

PPPS Wil je iedereen verslaan in deze bingo?
Hier kun je alvast meer dan driehonderd vogelgeluiden leren kennen:

Stadsparksafari

BLAADJES VAN...

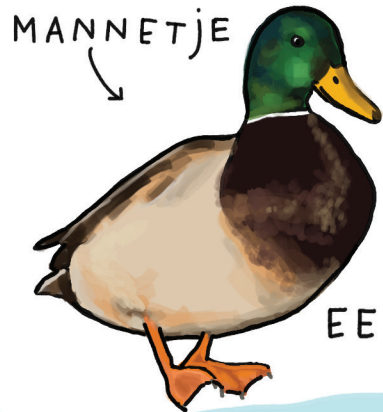
WILDE /
PAARDEN-
KASTANJE

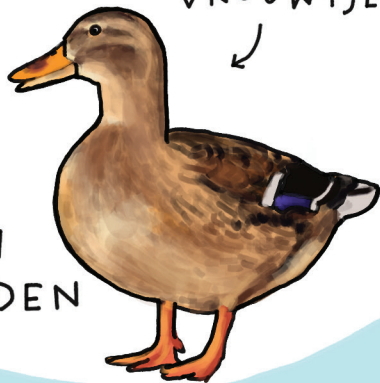
EIK

TAMME
KASTANJE

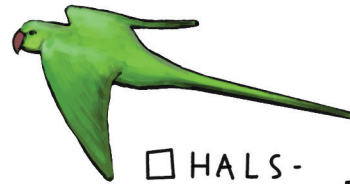

MANNETJE

VROUWTJE

EENDEN

HALS-
BAND-
PARKIET

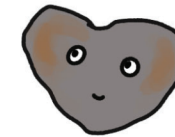

EEKHOORN

OOK GESPOT:

- JOGGER
- DRAAIMOLEN
- IJSKAR
- VERLIEFD
KOPPELTJE
-

STEEN IN
HARTJESVORM

MEERKOET

Stadspark safari

Even een rustpauze tussen alle stadse drukte door? Daarvoor is een stadspark dé ideale plek. Kun je alle elementen vinden? Of kan het eigenlijk nog veel groener en wilder in dit park?

Zie je een koppel **eenden**, kijk dan eens goed naar het verschil tussen mannetje en vrouwtje. De man draagt een prachtig gekleurd verenkleed, terwijl de vrouw het moet doen met een saai, bruinig exemplaar. Dat komt omdat zij goed gecamoufleerd moet zijn als ze op haar eieren zit te broeden. Mannetjes moeten dan weer kunnen pronken met hun outfit – alleen zo trekken ze veel vrouwtjes aan.

Als je een **meerkoet** spot – zwart lijf, witte voorhoofdvlak en snavel – probeer dan ook eens te kijken of er geen stelletje kuikens naast peddelt: superschattige *fluff balls* met een rood-oranje kopje.

Devos, Sarah

Expeditie Stad. 40 zoektochten om mee(r) buiten te komen

© 2023 Infodok / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en Sarah Devos
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.
'Infodok' is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw.
www.standaarduitgeverij.be/infodok
www.sarah-devos.be
www.zondagbosdag.be
www.zondagzeedag.be
Instagram: @sarah.devos_zondag.bosdag

Teksten en illustraties: Sarah Devos
Omslagontwerp: Ruthje Goethals
Vormgeving binnenwerk: Smets & Ruppol

D/2023/0034/243
ISBN 978 90 02 27775 7
NUR 223

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd – op enige manier –
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle zorg die aan de samenstelling van de uitgave werd besteed,
kan de redactie of de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaar-
den voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout
die in deze publicatie zou kunnen voorkomen.